

Motion till riksdagen 2025/26:615

av Johan Andersson m.fl. (S)

Ett rättvist karensavdrag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa det orättvisa karensavdraget och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje dag går människor till jobbet och får Sverige att fungera. Undersköterskor, sjuksköterskor, läkare, barnskötare, förskollärare, buss- och tågförare, butiksbiträden, byggnadsarbetare, skogsarbetare, elektriker – listan kan göras lång på de som inte kan arbeta hemifrån. Samtidigt har det för tjänstemän utvecklats allt fler digitala möjligheter att kunna arbeta hemifrån.

Karensavdraget är ett avdrag på sjuklönen eller sjukpenningen som görs i samband med sjukfrånvaro. Så som avdraget är utformat i dag slår det hårdast mot alla de arbetare som varje dag går till jobbet och som aldrig kan jobba hemifrån. De yrkesgrupper som inte kan arbeta på distans vid exempelvis en lättare förkylning straffas ekonomiskt, samtidigt som det också är en hälsorisk.

Enligt en ny rapport från Försäkringskassan så har kvinnor dubbelt så många sjukskrivningsdagar som män. Psykisk ohälsa och stressrelaterade sjukdomar ligger bakom den stora skillnaden i antalet sjukskrivningar. Kvinnodominerade yrken inom välfärdsområdet som vård och omsorg har en högre andel sjukskrivna än andra branscher. Arbetsmiljön har en avgörande roll för andelen sjukskrivningar. Många kvinnor dubbelarbetar genom att de tar ett stort ansvar för hem och familj när de kommer hem från jobbet, till skillnad för männen.

Att gå till jobbet när man är sjuk kan göra att ett sjukdomstillstånd förlängs eller att skador förvärras. Dessutom finns risk för att man smittar ned sina kollegor vilket kan bidra till ökad stress då fler är borta på grund av sjukskrivningar. Vi anser att det är dags att komma till rätta med det orättvisa karensavdraget.

Vi anser att vår svenska sjukförsäkring ska vara av hög kvalitet och finnas till för de som behöver den. Det får aldrig vara så att regler i ett trygghetssystem är orättvisa. Sjukförsäkringen är en grundbult i vårt samhällskontrakt.

Under pandemin bekräftade Coronakommissionen i sitt slutbetänkande det som anställda inom vård och omsorg redan visste: Låg bemanning, otrygg sjukförsäkring, låg utbildningsnivå och otrygga anställningar hade stor inverkan på smittspridningen.

Reglerna för karens och sjuklön behöver en utformning som bidrar till att inkomstbortfall under sjukdom bärs på ett mer solidariskt och fördelningspolitiskt träffsäkert sätt och motverkar riskerna för sjuknärvaro.

Vi vill stärka sjukförsäkringen genom att göra den mer solidarisk, jämlik och jämställd. Riksdagen bör därför ställa sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa det orättvisa karensavdraget.

Det innebär att den som är sjuk får sjuklön från första dagen. Det förutsätter också effektiva regler som gör att fusk och missbruk motverkas.

Johan Andersson (S)

Caroline Helmersson Olsson (S)

Rose-Marie Carlsson (S)

Jennie Nilsson (S)

Zara Leghissa (S)

Inga-Lill Sjöblom (S)

Marcus Andersson (S)

Agneta Nilsson (S)

Marianne Fundahn (S)

Mirja Räihä (S)